

Raad in positie
Impact Omgevingswet

Gemeente Geldrop-Mierlo
15 mei 2023.

Van der Schoot Advies

Even voorstellen….

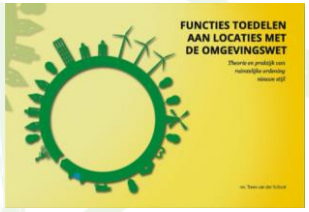

- Adviseren en opleiden
- Auteur/eindredacteur:

- Onderdeel van: www.omgevingswetwerk.nl en www.deomwentelaars.nl

- Blogs: www.vanderschootadvies
- info@vanderschootadvies.nl

Van der Schoot Advies

Raadsbesluiten 2023

- **Adviesrecht**
- **Delegatie**
- **Participatie**
- Legesverordening als gevolg van Wkb en milieuactiviteiten
- Verordening nadeelcompensatie
- Technische aanpassingen overige verordeningen

Opzet avond

1. Doelen en gedachten Omgevingswet

2. Positie van de raad: bestaand en toekomst
   - Delegatie
   - Adviesrecht
   - Verplichte participatie

3. Adviesrecht in relatie tot doelen Omgevingswet

4. Samenhang instrumenten en werkwijze Geldrop-Mierlo

Van der Schoot Advies

Hoe gaat ruimtelijke ordening nu?

- Bestemmingsplan en beheersverordening: Raad

- **Binnenplanse mogelijkheden bestemmingsplan**:
  - Uitwerkingsplan
  - Wijzigingsplan
  - Omgevingsvergunning
  - Nadere eisen stellen

} B&W

- Bijvoorbeeld: Bestemmingsplan inbreidingslocaties
  College heeft Uitwerkingsplan Tallingstraat vastgesteld.
- Bijvoorbeeld: Waarde archeologie: bestemmingsplan Luchen en Luchen 3A
  College is bevoegd om de planologische bescherming (archeologie) te wijzigen.

Bij strijd bestemmingsplan

- Buitenplanse mogelijkheden:
  - Nieuw bestemmingsplan maken: raad
  - Omgevingsvergunning kruimelgeval: B&W
  - Omgevingsvergunning met ruimtelijke onderbouwing: B&W en Raad (**verklaring van geen bedenkingen**)
    - tenzij raad categorieën van gevallen aanwees waarvoor vvgb niet nodig is
  - (enkele mogelijkheden Chw)

Voorbeelden

- Vesperstraat 33: wonen (max. 9) naar 20 appartementen
- Broekstraat/Heiderschoor: varkenshouderij (agrarisch) naar zonnepark
- Afwijkingen m.b.t. bouwregels (verhogen goothoogte, afwijken percentage bouwvlak) en bijvoorbeeld bedrijf aan huis
- Bleekvelden (Loods 20, 20 woningen).

Van der Schoot Advies

Participatie nu

- Initiatiefnemer nooit verplicht tot participatie

- Reageren op een al gemaakte keuze:
  - Bij inspraak
  - Bij kruimelgevallen: bezwaar
  - Bij omgevingsvergunningen met ruimtelijke onderbouwing/herziening bestemmingsplan: zienswijzen
  - Meestal: negatieve sfeer met formeel juridische reactie.

Omgevingswet: verbeterdoelen

HET NIEUWE OMGEVINGSSTELSEL

De 4 verbeteringen

Minder en overzichtelijke regels, meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk en vertrouwen als uitgangspunt. Dat is waar de Omgevingswet voor staat. Het doel van een initiatief in de fysieke leefomgeving moet centraal staan in plaats van de vraag: 'mag het wel?'.

1 Inzichtelijk omgevingsrecht

Van een wirwar aan regels naar een inzichtelijk en voorspelbaar stelsel dat eenvoudig is in gebruik.

2 Leefomgeving centraal

Van een sectorale naar een samenhangende benadering van de leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving.

3 Ruimte voor maatwerk

Meer ruimte voor decentrale overheden voor gebiedsgericht maatwerk en het maken van eigen afwegingen.

4 Sneller en beter

Snellere en betere besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

Van der Schoot Advies

Maatschappelijke doelen (art. 1.3)

'Deze wet is met het oog op

- duurzame ontwikkeling,
- de bewoonbaarheid van het land en
- de bescherming en verbetering van het leefmilieu

Brundtland

gericht op het in onderlinge samenhang

(a) bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur,

en

Kwaliteit fysieke leefomgeving

(b) doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.'

Benutten door de mens: functies, zoals wonen.

Let op….

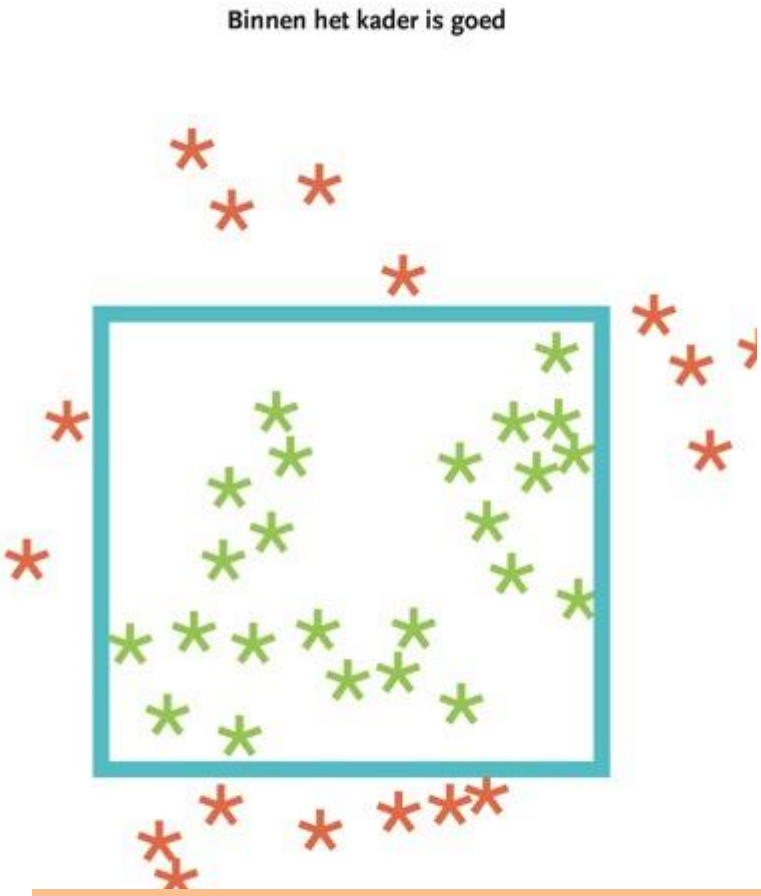

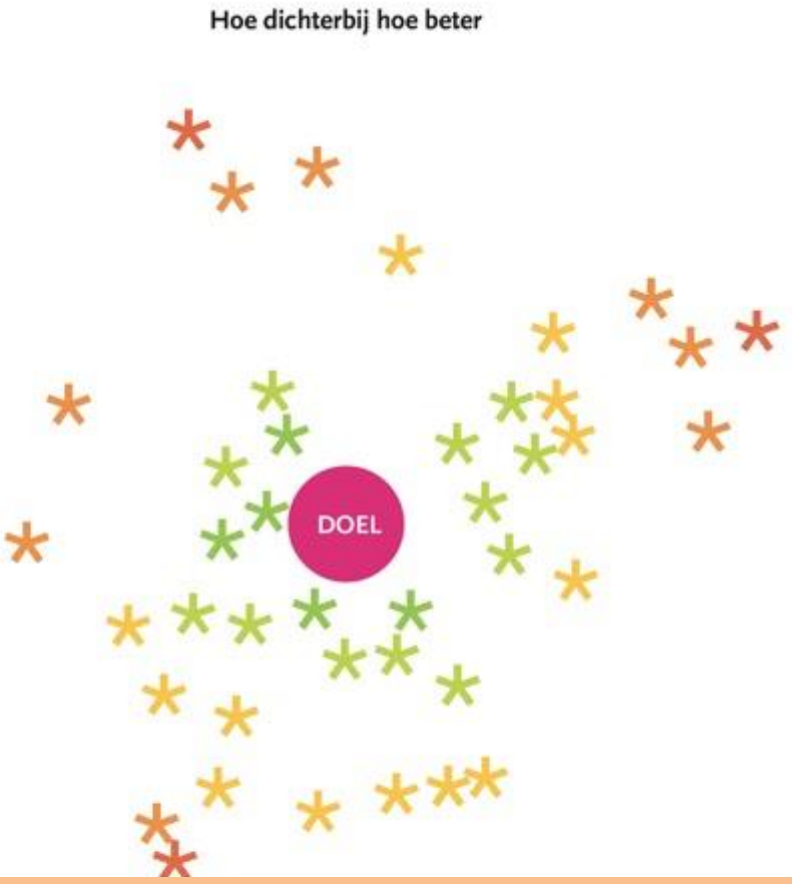
Er zitten gedachten achter…

Het is onderdeel van een samenhangend systeem!!

Er hoort een andere aanpak bij!

Gedachte 1: naar beleidssturing

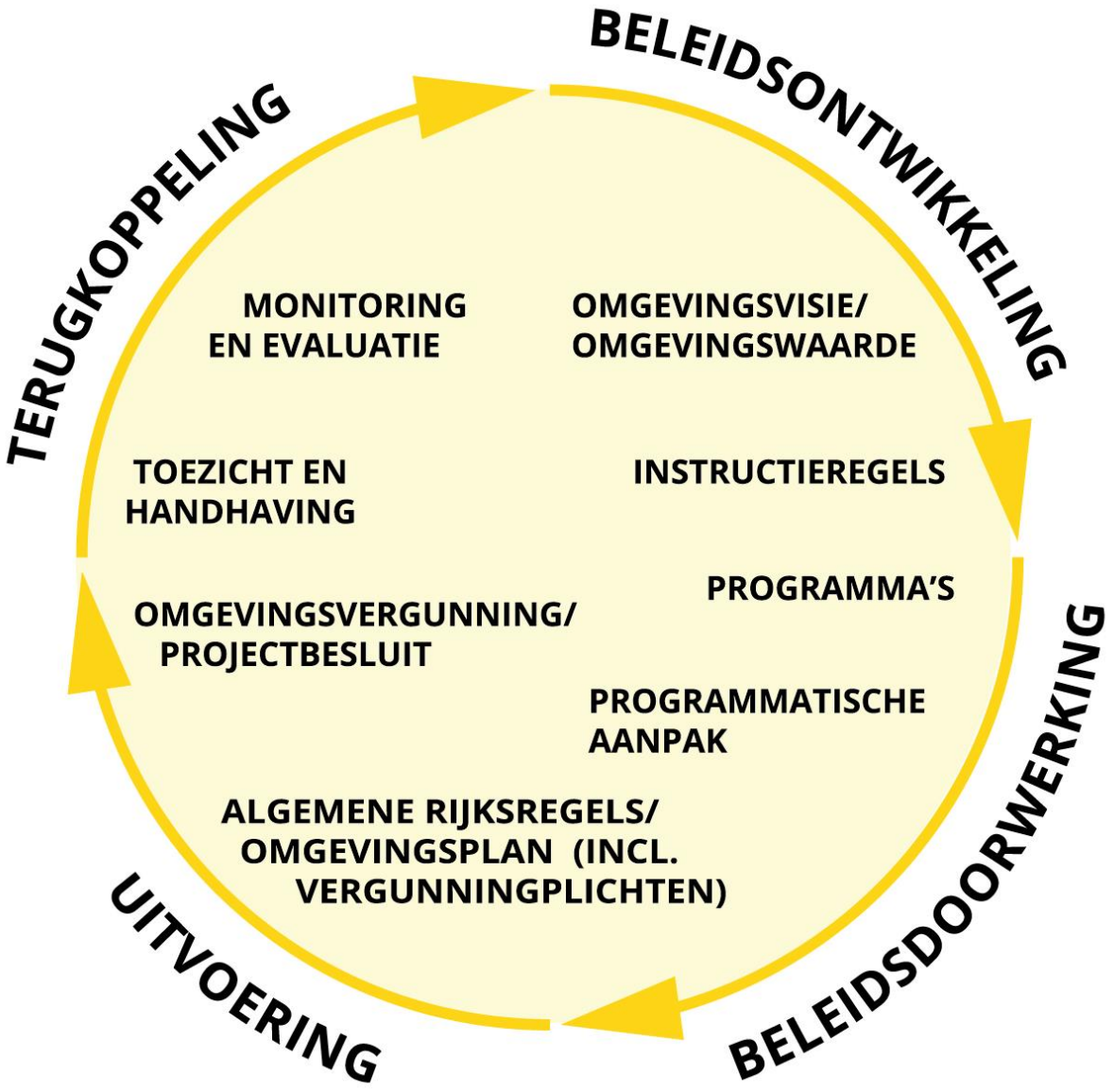

Bestuursorganen oefenen taken en bevoegdheden uit

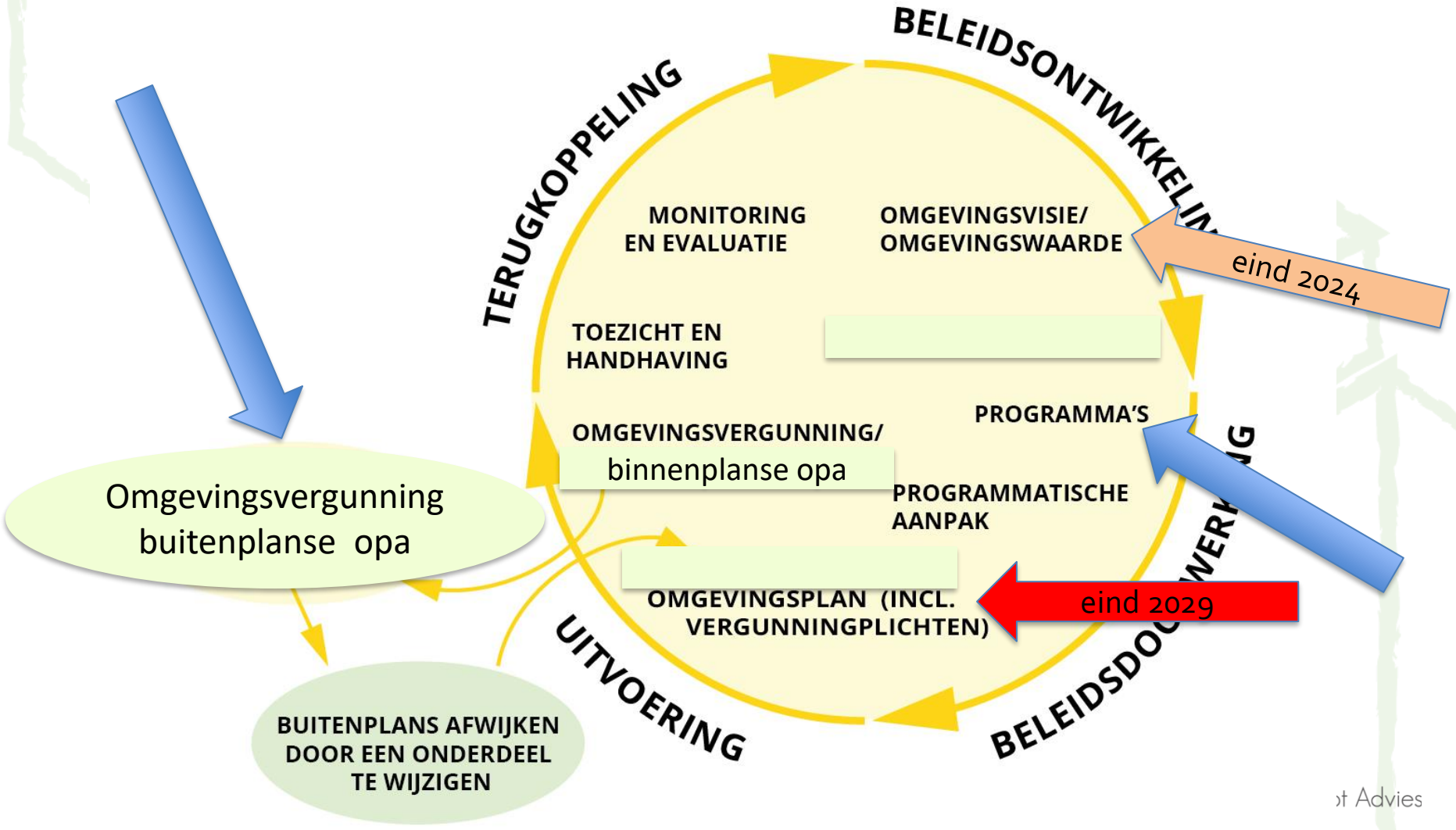
- met oog op doelen van de wet
- binnen rijks- en provinciale regels

Beleidscyclus

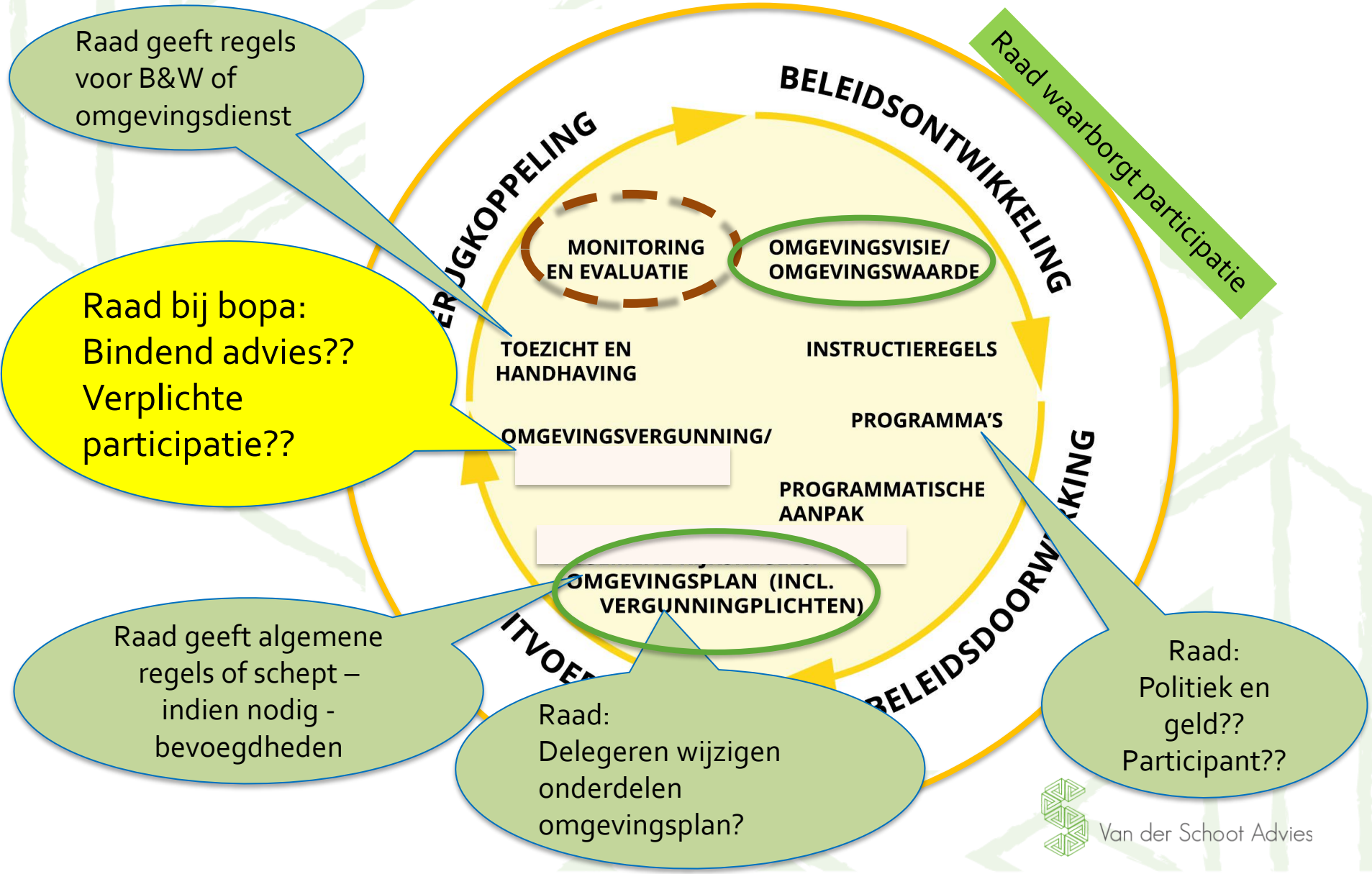
Benadering:
- o- situatie
- doelen bepalen
- vergelijken en handelen

Doelen gemeente

Raad en de beleidscyclus

Van der Schoot Advies

Stand van zaken Geldrop-Mierlo op 1 januari 2024

- Omgevingsvisie (ambities, opgaven, beleidskeuzen doelen) vastgesteld

- Set programma's bekend en gekoppeld aan begroting

- Omgevingsplan van rechtswege
  - Tijdelijk
  - Alle bestemmingsplannen
  - Overgangsperiode tot 2030

- Raadsbesluiten over omgevingsvergunning Bopa genomen

Van der Schoot Advies

Gedachte 2: rol van de raad

- Gemeenteraad is er voor:
  - Kaders: hoofdlijnen en hoofdzaken, hele gemeente
  - Regels
  - Controle of doelen worden gehaald
  - Bewaken dat alle besluiten met participatie tot stand komen.

- College is er voor:
  - de voorbereiding
  - de uitvoering: o.a. uitvoeringsbeleid en omgevingsvergunningen

Bij strijd omgevingsplan

- Wijzigen onderdeel omgevingsplan
- Omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa

Dezelfde afwegingen:

Evenwichtige toedeling functies aan locaties
Instructieregels/instructies
Doelen van de wet: bijdragen aan gewenste kwaliteit

Kenmerken

- Wijzigen onderdelen omgevingsplan
  - Meteen alle regels
  - Meteen omgevingsplan actueel
  - Uitgebreide voorbereidingsprocedure (26 weken en zienswijzen) na participatie
  - Rechtstreeks beroep Afdeling bestuursrechtspraak

- Omgevingsvergunning Bopa:
  - Altijd afwegen
  - Alleen toestemming om af te wijken (RO)
  - Omgevingsplan pas na inpassing weer actueel
  - Reguliere voorbereidingsprocedure (8-14 weken), tenzij…
  - Beroep bij de rechtbank, hoger beroep Afdeling bestuursrechtspraak

Evenwichtige toedeling van functie aan locatie

- Welke activiteiten passen bij welke locaties?
- Omgevingsplan:
  - regels aan activiteiten te stellen voor (een gedeelte van) het grondgebied.
  - functieaanduidingen met de toegelaten activiteiten (met regels) koppelen aan locaties
- Omgevingsvergunning Bopa
  - door af te wijken van het omgevingsplan
  - voor een nieuwe functie voor een bepaalde locatie
- Beide: alle betrokken belangen afwegen

Rol van de raad

- Wijziging omgevingsplan: gemeenteraad, en eventueel delegeren

- Bij omgevingsvergunning Bopa: B&W
  - Wanneer bindend advies? (omkering vvgb-systeem)
  - Wanneer verplichte participatie?
  - Hoe actualiteit omgevingsplan waarborgen?
    - Inpassingsplicht: bij vaststellen nieuwe deel omgevingsplan
    - Daarna: binnen 5 jaar
    - Zienswijzen niet meer mogelijk
  - Hoe de snelle procedure halen?

Gedachte 3: actieve overheid

- kwaliteit fysieke leefomgeving verbeteren en waar goed: behouden:
  - Afstemmen van initiatieven op elkaar
  - Toezicht op de totale kwaliteit.
  - Ruimte geven aan initiatieven voor zover deze bijdragen aan de doelen

- = overheid bepaalt kader
- = burgers/ bedrijven: eigen verantwoordelijkheid bij invulling daarvan.
- is niet 'u vraagt wij draaien!!'

Van der Schoot Advies

Integrale en gebiedsgerichte benadering

Illustratie van:
Gerwin Gabry,
KuiperCompagnons

Meekoppelkansen benutten

Illustratie van:
Wilfried Jansen of
Lorkeers

Vroegtijdige participatie

= anders ontwerpen bij nieuwe ontwikkelingen
= andere mensen mee laten doen!

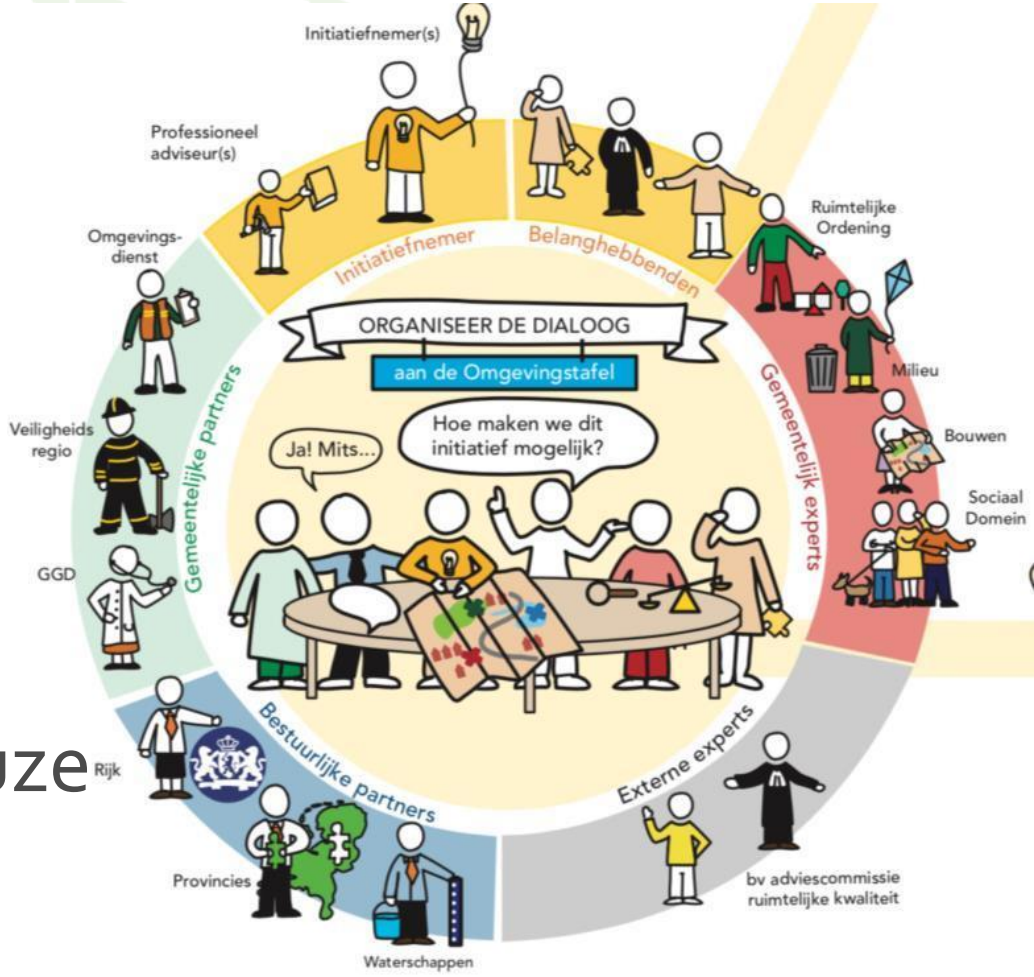
=" Als iedereen de voortuin toch betegelt, kun je dan niet beter meer openbare ruimte ontwerpen en door de burgers laten onderhouden..?!!"

Van der Schoot Advies

Aanvrager organiseert ‘vroege participatie’

- Positief mogen bijdragen aan een te maken keuze
- Ipv alleen negatief mogen reageren op een al gemaakte keuze

Raad en andere benadering

- Zorg voor een goed kader:
  - omgevingsvisie,
  - programma's en
  - indien nodig randvoorwaarden vooraf.

- Juridisch: liever algemene regels ipv vergunningen

- Overheidsparticipatie

- Aanvragers helpen te komen tot 'echte' burgerparticipatie:
  - Verinnerlijken doelen
  - Helpen? (middelen beschikbaar stellen)
  - Hoeft niet te leiden tot draagvlak!!!!

Denken vanuit de gebruiker: echte oplossingen zoeken,

Participatiebeleid en - verordening

Samengevat…

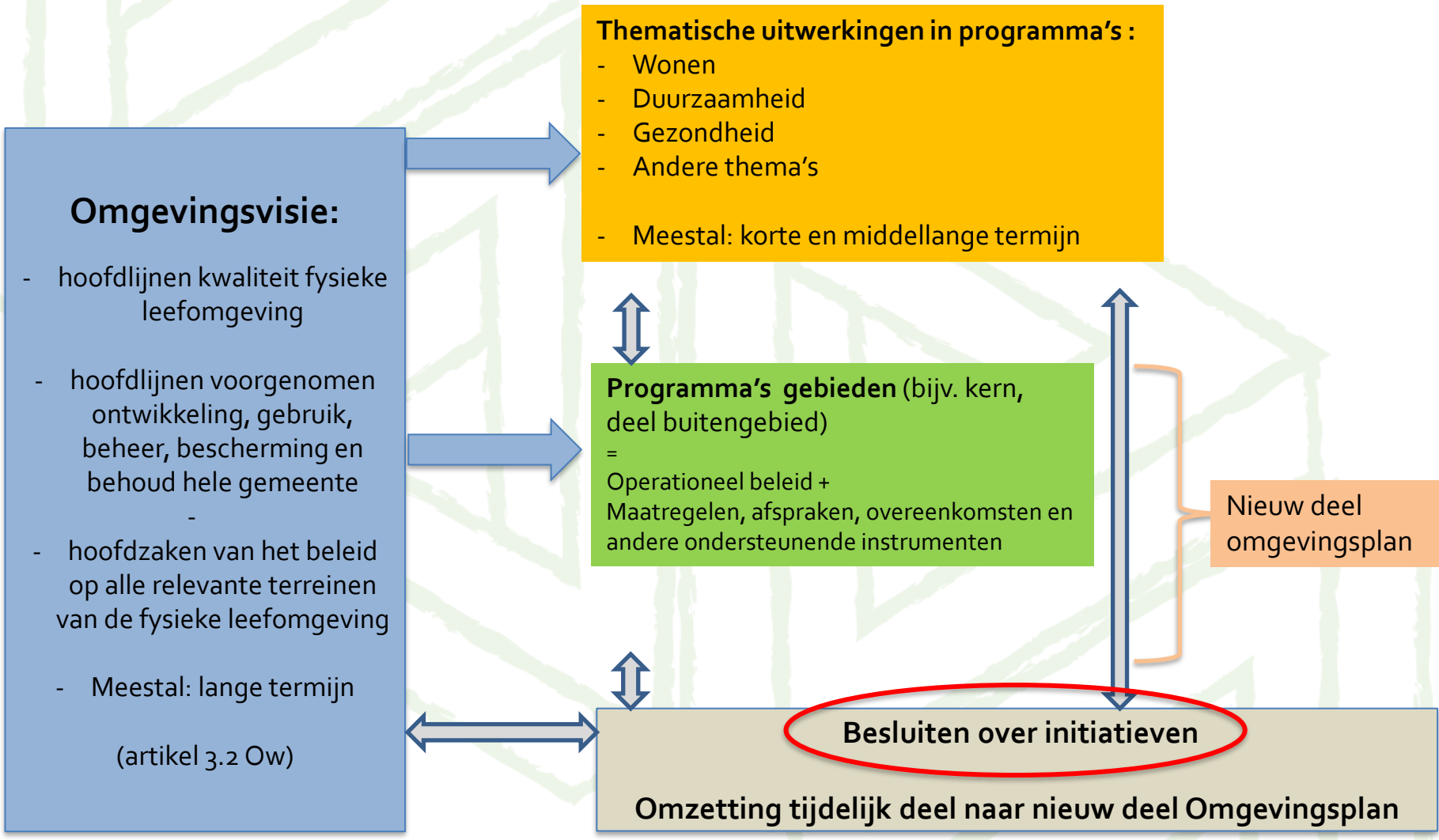
- Van sectorale naar integrale kaders

- Bij strijd met het omgevingsplan:
  - Altijd afwegen of dat past bij de doelen
  - In de basis twee procedures om uit te kiezen

- Gemeenteraad kiest zelf waarbij hij betrokken is, maar dat maakt snelheid tot een uitdaging.

- Advies is bindend:
  - Kan college in problemen brengen als het niet goed gemotiveerd is!!
  - M.n. bij negatief bindend advies.

Hoe werkt het idealiter?

Van der Schoot Advies

Geldrop-Mierlo

- Advies baseren op omgevingsvisie (en programma's)

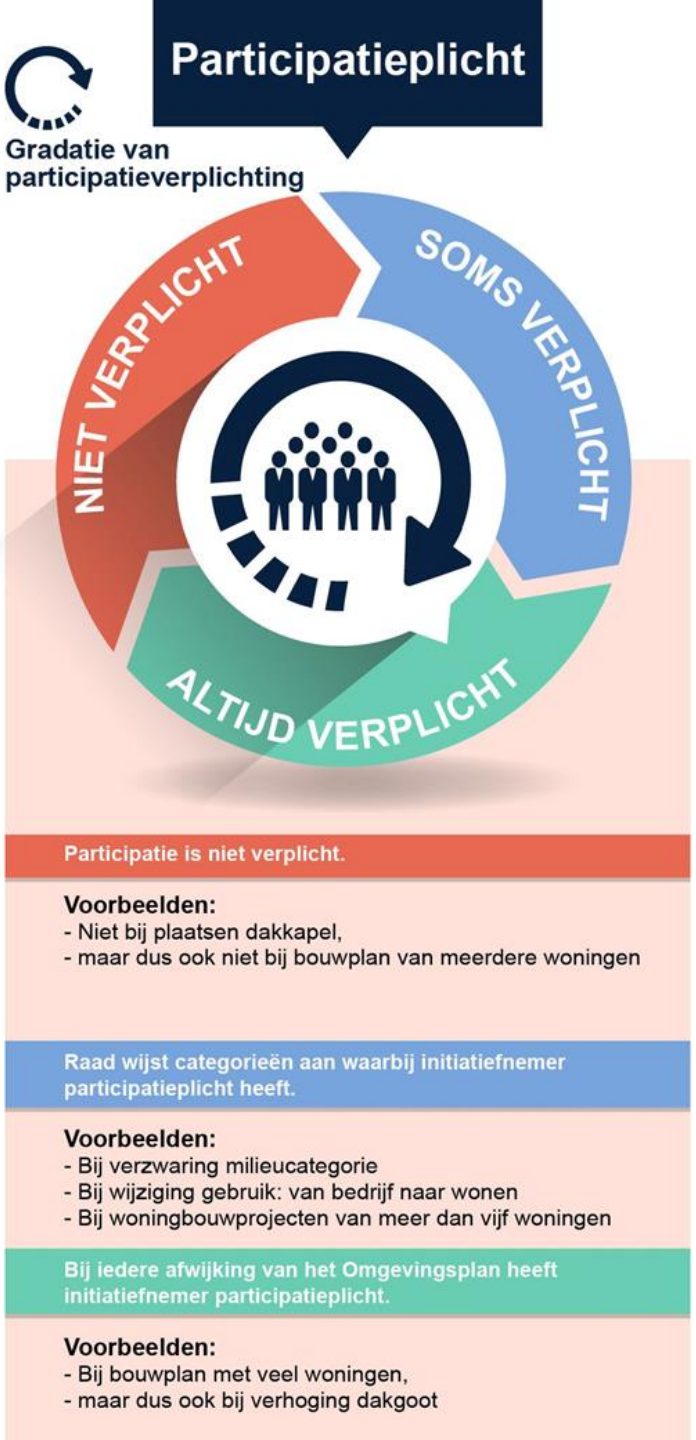
- Advies motiveren vanuit:
  - Doelen van de wet
  - Evenwichtige toedeling van functies aan locaties
  - Niet vanuit ontevreden buren……
  - Of andere politieke redenen…..

Geldrop-Mierlo

- Raad wijst gevallen verplichte participatie (Bopa) aan.

- College (organisatie) zorgt voor invloed gemeente aan de voorkant:
  - Stimuleren via Participatie Leidraad
  - Faciliteren in het kader van dienstverlening (vormen en mate van participatie)

Opmerking, vraag en tip..

Bopa en advies = onderdeel van een systeem!!

Als er een omgevingsvisie is, en een gebiedsprogramma (en eventueel nieuw deel omgevingsplan): moet u dan nog steeds bindend adviseren?!

Organiseer evalueren bindend adviesrecht!

Van der Schoot Advies

Mijn advies

- Start met omkeren vvgb lijst en eventueel terugkijken
- Bij voortschrijden implementatie: lijst herijken.
- Delegeren details en formaliteiten
- = geleidelijk opschuiven naar hoofdlijnen.
- Ga aan de slag met evalueren

Slot

Rest mij..
… u allen een goede cultuuromslag toe te wensen!

info@vanderschootadvies.nl

